

inzerati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 500.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 2000.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 700.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 600.—
$\frac{1}{6}$ strani	Din 250.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000.—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

štev. 20.

V Ljubljani, 31. oktobra 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljkatve.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter 15.5% dušika v vrečah po približno 100 kg po Din 3.— za kg.

Kaljeva sol 42% pri odjemu 15 tonskega vagona po Din 168.—, pri odjemu 5—10 tonskem vagonu Din 170.—, franco vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo Din 90.—. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu

5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosf. kisline, $\frac{1}{2}$ % dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.—, vreče po 100 kg Din 96.—, vreče po 50 kg. Pri pol- ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra 18% po Din 110.—, 19% po Din 116.—, 20% Din 122.— za 100 kg, pri vagonem odjemu cene po dogovoru. Opozarjamo vse naročnike, da se ne moremo vezati na 18%no blago, ker moramo prevzeti žlindro od tovarne le od 18—20%. Tovarne zamorejo blago dobavljati le po izpadu produkcije.

Ostalo zalogo glej v 19. štev. „Kmetovalca“.

Čuvajte svoje prašiče pred boleznijo!

Podajte jim 2 krat na teden po 1 malo žlico Sadnikarjevega zdravilnega praška za prašiče, ki se je vedno izkazal kot zanesljivo zdravilo, ker čisti prebavila in odvaža kužne bakterije! V boleznih učinkuje v

najkrajšem času: žival postane živahna in začne jesti. Imejte ta prašek vedno doma! 1 zavol stane 12 Din, 10 zavolev 100 Din. Če se pošlje denar v listu naprej, poštnine prosto, sicer po vzletu. Točno navodilo priloženo! Naroča in dobi se edino v lekarni na Vrhniki.

46

Elektrovarilnica UNGER & KO.

Ljubljana 7. Lepodvorska 20.

popravlja po izvrstnih metodah:

stroje, železne konstrukcije, rezervoarje, počene cevi, kotle, sploh vse kovinaste predmete.

Gospodarskega oskrbnika

potrebne veleposestvo blizu Zagreba. Imeti mora večletno prakso, biti mora pošten in marljiv, absolutno niže ali srednje kmetijske šole in oženjen. Ponudbe naj se pošljejo na pripravo „Kmetovalca“ v Ljubljani pod štev. 266.

266

Prodajam gepelj

v dobrem stanju radi napeljave električnega motorja. Jožef Poklukar, Struževo 20, p. Kranj. 267

Pincgavsko kravo,

z tretjim teletom, ker je več krav na enkrat teletilo, radi tega eno od teh prodajam. Valentin Babnik, posestnik, Glinca 9, p. Št. Vid nad Ljubljano. 265

„Kravo“

simodolske pasme z teletom, dobro mlekarico ima na prodaj: Ivan Štrukelj, Peržan 2, pošta: Št. Vid nad Ljubljano. 251

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspeh in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kaljeva sol + superfosfat.

Dražestne kodre
neomejeno trpežne ob vlažnem zraku ali potenju, dosežejo dame in gospe brez škarij kodralk s Hela-esenco za kodranje las. Tudi najlepša

bubi-glavica se s Hela olepša, ker je vsaka ondulacija odveč. Prihrani se veliko časa in denarja, pospešuje rast las. Pogled v zrcalo Vas bo vradostil. Takoj se dosežejo obilni ondulirani kodri, mične frizure. Mnogo zahval. Zlasti gledališke umetnice je ne morejo prehoviti.
— Cena Din 12—, 3 steklenice Din 25—, 6 steklenic Din 40—.

Dr. Nic. Kemény, Košice H,
poštni predal 12/19. — Češkoslovaška.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koke in kovaški premog Vam nudi
Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28—20

EKONOM

z strokovnim znanstvom in večletno prakso na privatnih veleposesvilih, izvežban v vseh kmetijskih panogah, posebno v živinoreji in mlekarstvu, pošten, soliden in poročen z dobrimi referencami dobi službo pri:
Savez agrarnih zajednica Skoplje, Srbija.

1000 dinarjev

plačam, če svojih kurjih očes, bradavic, rožene kože, odelbine ne, odpravim v 3 dneh brez bolečin in nevarnosti ter brez noža in brez vnetja z zdravniško priporočenim balzomom „Ria“. Gospod Sumarski svetnik L. sporoča: „18 let sem trpel radi kurjih očes, vsak črevelj in vsak korak mi je povzročal muke. Balzam „Ria“ je odstranil moja kurja očesa s koreninami vred“. Enako pišeta vladni svetnik dr. Bodenstein in grofica Zeppelin. Cena z gar pismom Din 8—, 3 lončki Din 15—.

Dr. Nic. Kemény, Košice,
poštni predal 12/R 19. — Češkoslovaška.

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špeci-rijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Uredite pravočasno orodje!

Dobro, ceno in hitro popravi vse kovinske predmete

Elektrovarilnica UNGER & KO.
Ljubljana 7. Lepodvorska 20.

Naše mnogostranske inozemske zkušnje Vam zagotavljajo strokovno izvršitev.

Polne prsi, strumna meča

prelestne, bujne, mične čare razvija pri damah vsake starosti od zdravnikov priporočana „Ideal-mikstura“. Nerazvite, suhe prsi hitro in krasno razvije do stanovitnosti. Že po 4-tedenski uporabi se dosežejo vidni uspehi strumnosti in polnosti, kar potrjujejo številne vposlane zahvale. — Mršave oblike vratu se lepo očarljivo razvijejo. Izbokle kosti izginejo. Siska meča se z idealom vidno jačijo. Garancija: denar se vrne, če ni uspeha. — Cena Din 12—, 3 steklenice Din 24—.

Dr. Nic. Kemény, Košice B,
poštni predal 12/B 19. — Češkoslovaška.

16 kom. lepih prašičkov

2 meseca starih odda: graščina Križ, p.: Kamnik. 263

Radio!

Najugodnejši nakup radio potrebščin od preprostega detektorja do najpopolnejši sprejemni aparat. Neugajajoče aparate izboljšamo ali popravimo strokovno in ceno. — Nič Vas ne stane, če zahtevate ponudbe in predvajanja.

Naslov: T. T. Drenig, Ljubljana I. Drenikov vrh I. 246

Obnova vseh kovinskih predmetov.
Izvršujemo dobro in ceno:

Mala popravila brez nepotrebnega čakanja takoj v naši delavnici.

Obsežna dela kakor popravilanje težko prenosljivih predmetov izvršujemo na domu naročiteljev z našimi prevoznimi stroji

Elektrovarilnica UNGER & KO.
Ljubljana 7. Lepodvorska 20.

„Težakovo olje za živino“

pošilja se samo v ročkah, kakor jo kaže spodnja slika. Olje, ki ne bi bilo v takšnih originalnih ročkah je potvorba brez vrednosti.

Olje zahtevajte pri trrdki

M. TEŽAK
ZAGREB

GUNDULICEVA ULICA 13,

direktno, ali pri onih trgovcih, ki so pooblašeni za prodajo „Težakovega olja za živino“ od trrdke dobaviteljice.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavlj: »KMETSKI DOM«

Telefon 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica I

Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, **brez odbitka davka na rento**

Stanje vlog
okroglo 30.000.000 dinarjev.
Rezerve nad 500.000 dinarjev.

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. - POSOJILA daje proti poroštvo, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2, ure.

Podružnici v Kamniku in v Mariboru

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE V LJUBLJANI

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena tisu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani, Novi trg šte. 3. Urejuje inž. Rado Lah.

Štev. 20.

V Ljubljani, 31. oktobra 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Pitanje prasičev za prodajo. — Kdaj naj gnojimo s 40% kalijevo soljo? — Kako se širi predenica. — Kolobar ali prežračanje žentlje okoli dreva. — Delovne smernice Centralnega mlekarkega društva v Ljubljani. — Razstava prvega poskusnega krožka umetnih gnojil v Kranju. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Izdelovanja podružnic. — Zborovanja kmetijskih podružnic. — Dopisi. — Vestnik odseka za rejo kunccev. — Tržni pregled. — Tržne cene. — Inserati.

Pitanje prasičev za prodajo.

V današnji dobi kmetijske krize, ki objema skoro ves svet in pritiska k tlom najhujše kmeta, išče ta pota, kako bi si iz nje pomagal. Pridelke sicer ima, toda ne more jih vnovčiti ali pa samo po tako nizki ceni, da mu ne plačajo niti dela. Vsaj kolikortoliko zadovoljivo ceno ima živina in prasiči, ki najdejo dosedaj še povsod odjemalcev. Goveja živina najboljša kakovosti, gre v inozemstvo, slabejša in neopitana se pa proda za domačo porabo.

Pri prasičih se prej in lažje pride do denarja, toda postaviti jih moramo naprodaj v takem stanju, kakor jih zahtevajo inozemski kupci.

Kakšne prasiče zahteva svetovni trg?

Svetovni trg, in to so predvsem velemesta v Evropi, hoče danes imeti mlade prasiče, ne preveč mastne, z dobrim okusnim mesom, fino prepreženim z mastjo, pripravnim za pečenko. Teža takega mladega opitanega prasiča bodi od 70 do kvečjemu 100 kg, kakor jo izkazujejo naši dolenjski peršutniki. Prasiči naj bodo bele barve, črnih in lisastih ne mara. To so v glavnem pogoji, ki jih stavljajo kupci, ki zalagajo danes evropska velemesta s svinjino.

Tudi naš prasičerejec mora upoštevati ta navodila, če hoče svoje prasiče spraviti v denar. Nekateri okraji Dolenjske se že dolgo držijo teh pogojev, in to z uspehom, o čemer nam pričajo številni vagoni peršutnikov, ki teden za tednom skozi vse leto odhajajo iz Dolenjske v Italijo, v Francijo, Nemčijo in v zadnji dobi celo na Španjo.

Kakšno vrednost ima pa opitanje tako mladih prasičev za kmetijstvo?

O tem si mora biti vsak kmet poprej na jasnem, preden se začne na ta način baviti s prasičerejo. Prednosti takega gospodarstva, v katerem se nabavijo okrog tri mesece stari prasiči, se v nadaljnjih treh mesecih spita in nato odprodajo, obstoje v sledečem:

Predvsem pride kmet že po treh mesecih do denarja, in ker se tako pitanje vrši skozi vse leto, torej štirikrat na leto. Drugič se mu kapital, ki ga je vložil v nakup mladih prasičev (če jih ni vzredil doma) in v domača ter nakupljena tečna krmila, že po treh mesecih povrne in, kakor bomo videli pozneje, tudi bogato obrestuje. Tretjič more posestnik s pitanjem prasičev porabiti mnogo domačih pridelkov, ki bi jih drugače ne mogel vnovčiti ali pa le po izredno nizki ceni (krompir, peso, repo, korenje).

Cetrtrič je pri takem gospodarstvu obvarovan pred večjo izgubo za primer, da se svetovna konjunktura izpremeni in da je naenkrat trg prenatrpan s takim blagom, kajti ves njegov riziko obstoja v trimesečnem pitanju, medtem ko obsega riziko pri pitanju prasičev na špeh in mast, to so težki prasiči od 150—200 kg, najmanj šestmesečno pitanje, pri čemer mora vložiti precej kapitala v živali in v krmo. Če torej vidi, da so se tržne razmere za take pitance neugodno izpremenile, opusti samo nadaljnje pitanje, ne da bi pri tem preveč izgubil.

Kako pa opitamo peršutnike?

V našem primeru se gre za pitanje mladih prasičev približno 3—4 mesece starih, ki jih opitamo v treh nadaljnjih mesecih do teže 70 do 100 kg. Naravno je, da bomo v ta namen vzeli pujske čim boljše kakovosti plemena, ki se rado pita in hitro odraste. Če si take pujske sami vzredimo doma, jih moramo pustiti pri svinji čim dalje mogoče in po odstavitvi pokladati jim prav tečno ovseno ali ječmenovo krmo in, če imamo na razpolago, tudi posneto mleko, ki mnogo zaleže.

Pitanje samo se da izvesti na različne načine in z različno krmo. V tem pogledu je težko podati natančnih receptov. Vendar je treba poudariti, da so za hitro opitanje potrebna tečna krmila ne samo v obliki zrnja ali moke, ampak tudi v obliki beljakovinstih snovi, kakor so mesna moka, ribja moka, ribje olje ali kri. Ker je pri nas težko dobiti mesno moko in tudi kri je na razpolago le v bližini klavnic, nam ostane ribja moka in ribje olje. Oljnate pogače so manj prikladne za pitanje mladih prasičev. Tečna krmila de-

loma kupimo, deloma jih imamo doma. Pri nakupu moramo seveda upoštevati ceno krmil in njih vsebino. Pri ribji moki moramo vzeti vedno ono najboljše kakovosti, ker je vsled množine beljakovin cenejša nego ona, ki pride po nižji ceni v promet. **Brez ribje moke ne moremo mladih prasičkov hitro opitati.**

Ostala krmila so pa domači pridelki, kakor krompir, pesa, korenje, repa. Krompir pokladamo skuhan ali še bolje parjen v brzoparilnik in potem ohlajen, peso, korenje in repo pa surovo. Za opitanje je seveda krompir najprikladnejši, ker ima mnogo škroba. Surovo korenstvo je pa zopet zelo koristno, ker pospešuje prebavo in omogoči boljše izkoriščanje tečnih krmil.

Zelo važno je vprašanje, katera krmila uporabljamo pri pitanju. Krmilni poskusi so namreč dokazali, da je za zvišanje 1 kg žive teže pri prasičih potrebno pokrmiti:

4 do 5 kg ječmena ali koruze ali

18 do 20 kg krompirja ali

27 do 30 litrov posnetega mleka.

Nadalje se je dognalo, da mladi prasiči mnogo boljše izkoristijo krmo kot pa starejši in da je za 1 kg žive teže pri 4—5 mesecev starih prasičih dovolj 3—4 kg tečnih krmil, nasprotno pa pri eno leto starih 5—6 kg. Iz tega se tudi vidi dobičkanost pitanja mladih prasičev.

Važno je tudi vprašanje, kolikokrat na dan krmimo prasiče. Mnogo naših kmetijskih gospodinj misli, čim večkrat jim pokladajo, tem hitreje se opitajo, in tako jih krmijo po štirikrat in celo po petkrat na dan. To je pogrešeno. **Ne tista krma, ki jo prasič požre, ga odebeli, ampak tista, ki jo prebavi.** Zato popolnoma zadostuje dvakratno, ali kvečjemu trikratno krmljenje na dan. Med posameznimi krmilnimi dobami mora prasič imeti mir, da lahko prebavi zaužito hrano.

Tudi množina predložene krme pri vsakem krmljenju mora biti tako odmerjena, da jo prasiču le malo ali nič ne preostaja. Žival se mora navaditi, da se pošteno nažre in potem miruje do prihodnjega krmljenja.

Ne smemo pozabiti pri pitanju pokladati tudi vsak dan po žličko klajnega apna in malo živinske soli, kar vse pospešuje tek in olajša pitanje.

(Dalje prihodnjič.)

Kdaj naj gnojimo s 40% kalijevo soljo?

Odgovor je kratek: Čimpreje, tembolje!

Tozadevno se je po zgledu drugih držav tudi pri nas v zadnjih letih ugotovilo, da je uporaba 40% kalijeve soli v poljedelstvu najbolj dobičkonosna tedaj, če gnojimo ž njo že jeseni ali pa prav zgodaj spomladi.

Kalij, ki ga damo našim kulturnim rastlinam v obliki 40% kalijeve soli, se mora v zemlji ne samo raztopiti, temveč enakomerno v zemlji razdeliti, zato naj se z njim gnoji čimpreje, na vsak način pa 14—20 dni pred setvijo. Istočasno s setvijo je neugodno, zato je že bolje, da tako dolgo počakamo, da mlade rastline že poganjajo in se šele potem gnoji.

Poskusi zadnjih dveh let, ki so bili v to svrhu izvedeni, so pokazali:

1. Tam, kjer se je že jeseni ali pa najmanj 14 do 20 dni pred setvijo gnojilo s 40% kalijevo soljo, se je pri vseh (100%) poskusih izkazalo, da se je pridelek tako povečal in poboljšal, da je vedno prinesel lep čisti dobiček. Za gnojila vložen denar se je obrestoval z 80—90%.

2. Tam, kjer se je pa gnojilo z umetnimi gnojili ob setvi, je uspelo samo 40% izvedenih poskusov.

3. Če se je pa gnojilo s 40% kalijevo soljo po setvi, ko so rastline pognale, je pa uspelo 80% vseh gnojilnih poskusov.

Kmetovalci naj si to dobro zapomnijo, kajti v današnjih časih je treba, da se vse izkušnje izkoristijo in da si primerno nazadovanju cen poboljšajo in povečajo svoje pridelke.

Kakor je razstava pridelkov gnojilnih poskusov, poskusnega krožka v Kranju (11.—13. oktobra t. l.) pokazala, se je dosegel na krompirju, pesi in ovsu tam največji čisti dobiček in najboljši pridelek, kjer se je poleg fosforne kisline in dušika pravilno in izdatno gnojilo tudi s 40% kalijevo soljo.

Pri drugih gnojilnih poskusih, izvedenih na Dolenjskem v Kostanjevici in Leskovcu pri Krškem, se je pokazalo, da to velja tudi za travnike in deteljo.

Tam, kjer se je pri teh poskusih pravočasno (40% kalijeve sol in apneni dušik jeseni, superfosfat in čilski soliter pa spomladi) gnojilo, in sicer po 1 hektaru s:

250 kg 40% kalijeve soli, 300 kg superfosfata, 50 kg apnenega dušika in še s 50 kg čilskega solitra, je bilo že prvo leto za 2500 kg več sena oziroma otave kakor na negojeni parceli. Ta večji pridelek krme predstavlja, ako računamo po nizki ceni, protivrednost 2.000 Din. Na ta način se je denar, vložen v umetna gnojila, podvojil.

Pri nas, v Dravski banovini, kjer je živinoreja bolj dobičkonosna kakor poljedelstvo, mora kmetovalec skrbeti, da pridela kar največ dobre in tečne krme. To je pa mogoče le tedaj, če uporablja umetna gnojila z večjimi količinami 40% kalijeve soli.

Večkrat se tudi dogodi, posebno tedaj, če se je prepozno gnojilo s 40% kalijevo soljo, da v prvem letu gnojenja ni bil pridelek za toliko večji, kakor je kmetovalec pričakoval. To se je dogodilo v posameznih primerih letos, kjer se je prepozno gnojilo in je bilo v majniku in juniju izredno malo padavin.

Kmetovalec pa mora v takih primerih počakati, ker ta rastlinska hrana, ki jo je dal zemlji v obliki umetnih gnojil (posebno kalija), ostane v zemlji in mu bo v drugem letu (včasih tudi še v tretjem) pomagala in mu prinesla večje in boljše pridelke, tako da se mu bodo v obilni meri in z lepimi obresti povrnilo stroški, ki jih je imel za nabavo umetnih gnojil.

P.

Kako se širi predenica.

Predenica je zelo nevaren plevel na deteljah in lucerni ter se pojavlja v različnih letih različno. Ker napravi pri teh krmskih rastlinah, če se razpase, lahko ogromno škodo, so države že odnekad s pri-

mernim zakonodajstvom poskrbele, da prihaja v promet samo predenice čisto seme detelj kakor lucern. Navzlic temu se ponavljajo primeri, da se nenadoma pojavi na njivi predenica, četudi je kmetovalec zasejal popolnoma čisto seme. Večkrat obdolžuje poljedelec prodajalca, češ, da mu je dal predenično seme. Četudi ve, da ne sme v promet prihajati seme, ki ni bilo preiskano od uradnikov kmetijske poskusne in kontrolne postaje ter od njih ugotovljeno, da je prosto predenice.

Kako se pa širi predenica razen s semenom?

Takih možnosti je več, kajti ponovno se je že pojavila predenica tudi na njivah takih posestnikov, ki z največjo skrbnostjo pazijo na čistočo semena. Kalivost predeničnega zrna je dolgotrajna. Tako lahko ostane v zemlji seme predenice, če ne dobi pogojev za kalitev, štiri do pet let kalivo. Če pride potem v ugodne razmere, izkali in požene poganjke, dokler ne dobi rastline, ki mu služi za prehrano. Zaraditega tudi priporočamo, naj se detelje ali lucerne ne seje na tisto njivo tako dolgo, dokler ni minulo vsaj 4 do 5 let, pri lucerni pa še več.

Predenica se zanese tudi s **hlevskim gnojem**. Če krmimo živino z deteljo, napadeno po predenici, pride njeno seme neprebavljeno skozi živalski želodec in čreva v blato, ne da bi izgubilo svoje kalivosti in dobimo torej gnoj, v katerem se nahajajo kaliva zrnja predenice. Če s takim gnojem pognojimo njivo, katero nameravamo posejati z deteljo ali lucerno, bo seme predenice izkalilo in okužilo rastoče rastline. Ravno s hlevskim gnojem se spravlja mnogo predenice na polja.

Razširjamo predenico pa tudi s **košnjo**. Če pokosimo deteljo ali lucerno, napadeno po predenici, in jo prevažamo z ene njive čez drugo, se lahko zgodi, da odpade kaj predeničnega steblovja ali zrnja na še neokužene njive, in ko dobi seme ugodne pogoje za razvoj, se razširi tudi po tisti njivi. Pri košnji detelje ali lucerne, moramo vsekako zelo paziti na to, da pokosimo najprej od predenice napadene dele njive in to deteljo previdno odstranimo, najbolje, da jo sežgemo, in potem šele pokosimo zdravo deteljo.

Predenica se širi tudi s **plevelnatimi rastlinami** ob ogonih in zvratih. Četudi ne morejo vse vrste predenice, ki se razvijajo na raznem plevelu, preiti na deteljo in lucerno, vendar je zaradi večje varnosti priporočljivo, da požgemo take rastline s predenico vred.

Prenaša se predenica pa tudi na načine, ki jih poljedelec ne more preprečiti. Tako n. pr. zanaša **vetter** večkrat predenično zrnje z ene njive na drugo in s tem okuži zdrave njive. Nadalje so **ptiči**, ki kaj radi zobljejo zrnje predenice, ki ga pa vedno ne prebavijo, ker je precej trdo, in tako ga z blatom ali kako drugače занесajo z ene njive na drugo.

Iz navedenega je razvidno, da je zelo mnogo načinov, kako se razširja ta plevel po naših njivah, in da ne tiči vedno vzrok v semenu, ampak večkrat v takih pojavih, ki jih kmetovalec ne more predvideti in tudi ne onemogočiti. Navzlic temu je vendar glavni pogoj ta, da sejemo popolnoma čisto seme, ki je preiskano od državnih organov in zajamčeno predenice prosto.

L.

Kolobar ali prezračenje zemlje okoli drevja.

Jesenski čas je tu. Poprijeti se moramo obdelovanja zemlje o pravem času tudi okoli drevja. Brezdvomno zasluži namreč tudi sadjarstvo v našem kmetijstvu vsaj toliko pažnje in oskrbe kakor druge kulturne rastline, ko smo se vendar prepričali, da je ta panoga izredno dobičkanosna. Posebno letos se to vidi n. pr. v Slovenskih goricah, kjer je sadje obrodilo. Za to pokrajino je bil sadni pridelek pravi blagoslov, kajti pozna zimska jabolka so se odprodajala po izrednih cenah največ v inozemstvo. Denar je prišel v deželo kar mimogrede, in sicer v milijonih. Naša jabolka so namreč znana širom sveta kot nekaj posebnega v vseh ozirih. Ni čuda potem, da se trgovci iz inozemstva kar trgajo zanje.

Mogočni in glavni činitelji govore za to, da se naše sadjarstvo še bolje razvije, ker so za to naravni pogoji, t. j. vlažno podnebje in primerna zemlja. Naše podnebje s povprečno 1100 do 1200 mm padavine na leto in povečini bolj težka ilovnata zemlja, omogočajo, da tudi na travnikih gojimo sadno drevje z malim trudom in z največjim uspehom. Res je, da je vsakoletni enakomerni pridelek krme na travnikih čvrsta in temeljna podlaga za živinorejo, ali donosi istih se še brezdvomno potrojijo, če so travniki posajeni s sadnim drevjem.

Travnata ruša postane tekom časa tako gosta, da zrak ne more prodreti v zemljo. Posledica tega je, zlasti pri mladem drevju na travnikih in pašnikih, da slabo raste in se celo v travi zaduši. Zemlja v senci drevja se prevleče potem še z gostim mahom, trava pobere ves živež in vlago ter ne prepušča zraka h koreninam drevja. Sicer se da mah s travniško brano odpraviti, ali zemlja ostane vkljub temu nepropustna za zrak in vlago h koreninam drevja.

Za vse kulturne rastline se zemlja primerno pripravi in obdeluje ter redno gnoji. Samo sadno drevje in tudi te **najboljše sorte jablan naj uspevajo kar brez vsake postrežbe na celinah** po travnikih in pašnikih. In če tako drevje potem ne rodi, se iščejo vzroki vsepovsod: krive so drevesnice, prekupčevalci, slabe sorte itd. Zares čudna navada.

Tem bodi povedano, da se mora tudi **pri drevju obdelovati zemlja**. Okoli mladega drevja je treba sedaj v jeseni **napraviti kolobarje** v obsegu prejšnje jame s tem, da se zemljo prekoplje. Kolobarje napravljamo okoli drevja vsaj **do osmega leta njih starosti**. Nič zato, ako se pri tem izgubi nekoliko krme. Majhen račun nam pove, da drevo poplača to izgubo že po petem ali šestem letu v trikratni izmeri, ko začne roditi.

V strnjenih starejših sadovnjakih na travnikih se mora zemlja tudi obdelati. Vsaj vsakih pet let bi se morala zemlja **prezračiti**, t. j. v jeseni v surove brazde preorati. Pravilno ravna oni, ki pri tej priliki tudi gnoji, t. j. gnoj podorje. Če potem med drevjem sadi poljske pridelke in na to poseje travniške mešanice, se tako zemljišče izrabi v največji možnosti.

Živahna rašča vrhov drevja, obilen in reden pridelek sadja, poleg tega redni donosi travnikov, izplačajo mnogokrat naše delo in trud.

Pomniti je torej, da **kolobar** okoli **mladega** drevja in **prezračenje zemlje** v **starejših** sadovnjakih, povzročajo boljšo rast, večjo rodovitnost in lepše sadje.

Fr. Kafol.

Delovne smernice Centralnega mlekarskega društva v Ljubljani.

V septembru t. l. se je ustanovilo Centralno mlekarsko društvo v Ljubljani, ki si je nadelo nalogo, da dela na rešitvi in povzdigi te gospodarske panoge, ki je — vsaj za nekatere pokrajine — tolike važnosti.

Novoizvoljeni odbor tega društva se je na svoji prvi seji konstituiral sledeče: Predsednik I. Kette, dekan na Vrhniki, podpredsednik A. Rožet, revizor Zveze slov. zadrug v Ljubljani, tajnik I. Benko, strok. učitelj v Škofji Loki, blagajnik A. Obersne, ravnatelj Osrednjih mlekarin v Ljubljani, za odbornike: I. Zupan, Predoslje, V. Janhar, Medvode in I. Gubanc, Vođice, vsi načelniki krajevnih mlekarskih zadrug.

Na drugi redni seji je ta odbor sprejel delovni program, ki ga v izvlečku priobčujemo:

V glavnem se društveno delo ima razdeliti na sledeče štiri skupine:

1. Organizatorično in izobraževalno delo.
2. Propaganda za konsum mleka in mlečnih izdelkov.
3. Mlekarska statistika.
4. Mlečna kontrola.

Z organizatoričnim in izobraževalnim delom hoče društvo predvsem doseči:

- a) Poglobitev zadrugnega duha, konsolidacijo mlekarskega združništva vobče.
- b) Izboljšanje higijene v mlečni produkciji.
- c) Izboljšanje gospodarstva, t. j. povečanje rentabilnosti in mlekarskih obratov.

Za dosego pod a) in b) postavljenih nalog, prireja društvo predvsem predavanja, večerne tečaje, po možnosti enodnevnne tečaje, združene s filmi, svetlobnimi in drugimi slikami i. t. d., i. s. kolikor se bo dalo s sodelovanjem Zadrugnih Zvez in gg. strokovnjakov pri banski upravi, oz. s sreskimi kmetijskimi referenti. Društvo hoče prirejati poučna potovanja ter zlete in nadalje izdelati vzoren pravilnik za dobavo mleka v mlekarne svojih članov ter propagirati plačevanje mleka po vsebini tolšče in po sposobnosti za predelavo.

Društvo hoče iskati stikov s kmetijsko-nadaljevalnimi šolami v svrhu pouka v mlekarstvu in združništvu, ter končno, da bi se vse delo na povzdigi mlekarstva nekako sistematiziralo, prevzeti iniciativo, da se izda pravilnik za zaščito in povzdigo mlekarstva, i. s. od kr. banske uprave Dravske banovine, če že ne bo mogoče doseči pravilnika ali pa zakona, veljavnega za vso državo.

V svrhu izboljšanja rentabilnosti mlekarskih obratov hoče društvo propagirati: Združevanje premajhnih mlekarskih obratov, izboljšanje njihove tehnične opreme, smotreno delitev produkcije, izenačenje produktivskih metod, kolikor je to pri raznolikosti naših prilik mogoče, boljšo izobrazbo mlečnih odpadkov, vodstvo mlekarin po trgovskih principih, tehnično pa potom samih kvalificiranih praktikov.

Propagando za mlečni konsum hoče društvo vršiti sledečim potom: Predvsem hoče izdati umetniško izdelan reklamni plakat in ga čimbolj razširiti, ter iskati stikov s treznostnimi organizacijami, šolami, javnimi kuhinjami, vojaštvom, raznimi zavodi i. t. d. ter propagirati večjo uporabo mleka.

Da se posamezna mesta in drugi konsumni centri zadostno preskrbe z mlekom, hoče društvo sklicevati ankete in to vprašanje reševati v sporazumu z vsemi merodajnimi činitelji. Društvo bo pripravljalo teren za ustanavljanje prodajalnic za izdelke svojih članov po južnih krajih in po večjih konsumnih centrih naše države.

Obenem hoče društvo prevzeti iniciativo za prirejanje mlekarskih razstav, i. s. ob eni ali drugi velesejmski prireditvi v Ljubljani, ob gotovih prilikah pa tudi po drugod. Istotako hoče društvo dajati podatke o trgovini z mlekom in mlečnimi izdelki oz. navodila, ki bodo članom glede te trgovine potrebna.

Z uvedbo statistike hoče društvo doseči, da bo stalno poučeno o gibanju produkcije in uporabe mleka in mlečnih izdelkov, ter o tendencah cen. Zato hoče uvesti redno poročevalsko službo med svojimi člani ter od časa do časa izdajati poročila o stanju domačega in tujega mlekarstva.

Glede mlečne kontrole stoji društvo na stališču, da je uvedba iste prvi predpogoj za racionalizacijo mlečne produkcije. Zato hoče takoj pristopiti študiju tega vprašanja, predvsem, ali naj se vrši mlečna kontrola potom mlekarskih zadrug, potom samostojnih kontrolnih društev ali pa potom posebnih odsekov živinorejskih zadrug. V to svrhu hoče stopiti v stik z interesiranimi krogi in merodajnimi oblastvi.

Ta program samnasebi je pač dovolj tehten dokaz, kako potrebna nam je bila ta organizacija, obenem pa naj bi bil to apel na interesirane kroge, kakortudi na našo celokupno javnost, da stremjenja tega društva z vso vneto podpira. To toliko bolj, ker hoče društvo v pospešenje izvedbe tega programa čimprej ustanoviti lastno strokovno tajništvo, kar pa zavisi seveda predvsem od denarnih sredstev, ki bodo na razpolago.

Kdor želi kaka pojasnila glede pristopa v društvo, ali pa glede vprašanj, izraženih v društvenem programu, naj se obrne na naslov: A. Obersne, ravnatelj Osrednjih mlekarin, Ljubljana, ali pa: I. Benko, strok. učitelj, Škofja Loka (mlek. šola).

Centralno mlekarsko društvo.

Razstava prvega poskusnega krožka umetnih gnojil v Kranju.

Ta poučna propagandna razstava, prva te vrste sploh, se je vršila v Kranju od 11. do 13. oktobra t. l. Razstava je imela v prvi vrsti namen, pokazati pridelke od 120 poskusov z umetnimi gnojili, ki so se vršili letos pri pšenici, ovsu, krompirju in pesi v 15 vaseh v okolici Kranja. Poskusi so bili po g. kmet. svetniku Rohrmanu organizirani v prvem „poskusnem krožku“. Akcijo sta financirali poleg Agrikulturno-kemičnega urada v Zagrebu, „Fosfata“ v Zagrebu in Tvornice za dušik v Rušah — kr. banska uprava in Kmetijska družba v Ljubljani. Podrobna organizacija in izvedba poskusov v krožku pa

je bila poverjena okrajnemu kmet. referentu g. Jos. Sustiču v Kranju.

Razstavo je otvoril 11. oktobra ob 10. uri dopoldne predsednik Kmetijske družbe g. Oton Detela, v navzočnosti okr. načelnika g. Fr. Žnidarčiča, mest. župana g. Pirca, kmet. inspektorja g. inž. Zidanška, tajnika Kmet. družbe g. Franjo Kafola, kmet. referenta g. inž. Černeta, kmet. referenta g. J. Sustiča, ravnatelja g. Konrada Pučnika, g. inž. Teržana ter mnogih kmetovalcev iz raznih krajev Gorenjske. Otvoritelj je orisal važnost razstave, ki je prva te vrste v državi sploh. Prvi poskusni krožek in razstava v Kranju pomenita pričetek sistematičnega dela na poskusnem polju za široko prakso. Delo, letos započeto v kranjskem okraju, treba nadaljevati in vpeljati tudi v drugih srezih. Kmet. insp. g. inž. Zidanšek je nato podal sliko o razvoju poskusništva z umetnimi gnojili. Razen nekaterih izjem, se je do danes pogrešalo sistematičnega dela. Najboljša organizacija te vrste so „poskusni krožki“, ker edino na ta način bo mogoče ustvariti zaupanje in udomačiti uporabo umetnih gnojil med našimi kmetovalci, dvigniti s tem dobičkanost kmetije ter zavirati rastočo kmetijsko krizo. Govornika sta se zahvalila kmet. referentu g. Sustiču, ki je organiziral in vodil gnojilne poskuse, priredil tozadevno raz-

sojene gg. Henriku Lazariniju iz Smlednika za pšenico, Venciju Globočniku iz Vogelj za oves, Lovru Novaku iz Pivke za krompir in Ivanu Zupanu iz Sraokovlja za peso.

Obisk je bil vkljub slabemu vremenu zelo dober. Razstava je dosegla v vseh ozirih svoj namen. S.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 52. Imam na razpolago nekaj usnjenega prahu od podplatov iz tvornice čevljev, ki bi ga rad porabil za gnojenje. **Kakšno gnojilno vrednost ima usnjeni prah?** (F. K. v. F.)

Odgovor: Usnjeni prah, ki ga dobimo v tvornicah čevljev, ni pravo gnojilo, ki bi imelo kako prometno vrednost. Navzilec temu se da uporabiti za gnojenje, če ga imamo pri rokah in nas nič ne stane. Usnjeni prah vsebuje predvsem nekaj dušika, ki se pa nahaja v težko topljivi obliki beljakovin. Zato se to gnojilo v zemlji le počasi razkaja in le polagoma učinkuje. Vsekakor ga je čimprej, najbolje že jeseni, podorati ali podkopati, da pride v prihodnjem letu do veljave. Njegov učinek bo trajal nekaj let. L.

Slika 37. Pregled razstave prvega poizkusnega krožka za umetna gnojila, dne 11.—13. oktobra 1930.

stavo ter bil duša vsega prizadevanja za prireditelj, ki je uspela tako dobro. Nato je g. Sustič pojasnil organizacijo poskusnega krožka v l. 1929/1930.

V krožku je bilo 44 poskusnikov. Poskusov je bilo pri pšenici 27, pri ovsu 32, pri krompirju 39, pri pesi 22, skupaj 120. Pri ovsu, krompirju in pesi so bili poskusi dvoparcelni (N K P negnojeno), pri pšenici pa troparcelni. Razstavljeni so bili vzorci z gnojenih in negnojenih parcel, in sicer pri pšenici 23, pri ovsu 21, pri krompirju 29, pri pesi 15, skupaj 88. Skupine so bile razdeljene v oddelek dovršenih in oddelek nazornih poskusov. Dovršeno poračunanih je bilo 36 poskusov, nazornih pa 52. Pri vseh dovršenih poskusih je bila dobičkanost umetnih gnojil izračunana tabelarično in posamezno. Visoko dobičkanost se je doseglo zlasti pri krompirju (čisti dohodek na 1 ha od 1750 Din do 4060 Din) in pri pesi (od 1400 Din do 8.380 Din) in to vključno temu, da je danes cena za te pridelke izredno nizka (krompir 0.55 Din za 1 kg, pesa 0.30 Din). Pri ovsu in pšenici je bilo razstavljeno zrnje, kakortudi klasje s posameznih parcel, pri krompirju gomolje, pri pesi korenine.

Razstavljeni material se je ocenil in priznalo 4 prve nagrade po 150 Din, 8 II. nagrad po 100 Din ter 74 III. nagrad po 40 Din, skupaj 4360 Din. Prve nagrade so bile pri-

Vprašanje 53. Že dve leti nimam uspeha na zelju. Pri saditvi izgledajo sadike zdrave, a čez nekaj tednov razjedajo stebela neki črvi. **Kako naj odpravim črve, ki se nahajajo v sieblu zelja?** (A. P. v R.)

Odgovor: Iz Vašega vprašanja ne moremo sklepati, s kakšnim škodljivcem imate opraviti. Če opazate na stebelcih majhne nabrekličce, v katerih je črv, je to potem hrošč rilčkar-klunotaj. Če pa razjeda črv v roveh, stebelah in na koreninah, je to ličinka od zeljne muhe. Najbrže imate zeljnik že več let na enem istem prostoru. Tamkaj so se zaredili razni škodljivci v tolikšni meri, da jih bo težko pregnati. — Zeljnik je treba sedaj jeseni globoko preštihati in potrositi z živim apnom. Na 1 m² je vzeti vsaj 10 do 15 dkg sprasene apna, ki se ga pa potem potrosi po vrtu. Prav dobro služijo v takih primerih tudi saje, ki se jih po vrhu potrosi. Najbolje pa je, da izberete drugo zemljišče za zeljnik. Vse odpadke, kakor šture, korenine itd. je pa pobrati in sežgati. Fr. K.

Vprašanje 54. Imam lepo, blizu 800 kg težko kravo po tretjem teletu, ki pa tuintam zadržuje mleko in včasih na dan po dvakrat. Sesi postanejo prazni in pri tem se pótogne mleko v vime. Na paši pa teče včasih mleko kar samoodsebe iz vimena. **Kaj naj ukrenem, da krava ne bo zadrževala mleka?** (F. D. v S.)

Odgovor: Večkrat se pripeti, da krave zadržujejo mleko. Navadno ga zadržujejo tako dolgo, da se vrne popolnoma osuši in mleko izgine. Če s tako kravo vozite, se je ne sme več vpregati. Pri vsakokratni molži, ji položite čez križ in ledja moko vrečo, da se ji s tem umiri živčevje. Ako bo še vključ temu zadrževala mleko, se te razvade ne bo dalo več odpraviti ter se bo vrne posušilo. **vet R-k.**

Vprašanje 55. Dobivamo ponudbe raznih tečnih krmil po različnih cenah za pisanje prasičev. Tako stane danes 1 kg koruze Din 1.50, pšenice 2 Din, lanenih tropin 3 Din, ribje moke 7 Din. Katera tečna krmila se za pisanje prasičev pri današnjih cenah najbolj izplačajo? (F. V. v Z.)

Odgovor: Pri pisanju prasičev ne smemo krmiti samo ene vrste krmil, kajti živalim so razen škroba in toščke potrebne tudi beljakovine. Najcenejše izhajajo pri pisanju, če uporabljamo čim več doma pridelanih krmil. Ker pa ta nimajo navadno vseh hranilnih snovi v primernem razmerju, jih izpopolnimo z dokupom tečnih krmil. Škroba dobimo dovolj v krompirju in v korenju, dalje v pšenici, ječmenu, koruzi; toščke nam da koruza; najbolj nam primanjkuje pa beljakovin. Te dodajamo krmil v obliki lanenih tropin ali ribje moke. Praksa je pokazala, da so lanene tropine za pisanje prasičev manj prikladne. Mnogo boljša je ribja moka, ki ima nad 50% beljakovin in od katere zadostuje manjša količina, da izpopolni krmo. Razentega vpliva ribja moka na prebavo, da se ostala krmila bolje izkoristijo. Poklada se do 25 dkg ali eno četrtino kilograma na dan in glavo. **L.**

Vprašanje 56. Moja dve leti stara svinja je letos v marcu skotila pet, septembra pa dvanajst pujskov ter jim je stalno skrbna mati. Le kadar mladiči sesajo, plane nenadoma pokonci. Izgleda, kakor da jo grizejo v seske. Nekateri mi svetujejo, naj jim pošči pljem volčje zobe, kajti ti bodo svinjo v seske, zato ne more pri sesanju ostati mirna. Kako preprečim, da ne grizejo pujski pri sesanju svinje? (I. C. v M.)

Odgovor: Večkrat se dogodi, da pridejo pujski na svet z dolgimi, ostrimi zobmi, s katerimi zbadajo svinjo pri sesanju. Namesto, da bi mladič zgrabil sesek z jezikom in z dlesnom, ga prijema z zobmi. To svinjo zaboli, ki skoči pokoncu, se zaganja v mladiča in mu ne pusti sesati. Edini pripomoček proti temu je, da se takim pujskom zobje pošči pajo s kleščami. V to svrhu so posebno prikladne ščipalne klešče za zobe, ki jih dobimo pri prodajalcih živinozdravniškega orodja. Če pa takih ni pri roki, so dobre tudi navadne ščipalne klešče za žico. Uspeh poščipanja zobov je vedno dovoljen in vsaka svinja pusti potem mladičem, da jo mirno sesajo. **L.**

Kmetijsko-šolski vestnik.

Mlekarska šola v Škofji Loki. Na banovinski mlekarski šoli v Škofji Loki se odprla 10. decembra 1930. novo šolsko leto, ki traja do 10. oktobra 1931. Pravilno kolektivnim prošnjam je priložiti: 1. Domovnico, 2. zadnje šolsko spričevalo, 3. spričevalo o praksi, 4. rojstni list, 5. navedeno spričevalo, 6. dovoljenje staršev, odnosno njihovih namestnikov za obiskovanje mlekarske šole (samo mladoletni prosilci), 7. zdravniško spričevalo s posebno izjavo zdravnika, da ne boleha na tuberkulozi ali kateri drugi infekcijski bolezni, 8. izjavo o plačevanju določenih prispevkov za pouk in vzdrževanje z overjenim lastno-ročnim podpisom plačnika, 9. spričevalo o ubožstvu, vidirano od pristojne davčne uprave (to spričevalo priloži samo po zakonu o taksh ubožni prosilci). — Na zavodu uživajo učenci poleg strokovnega pouka tudi vso oskrbo. Šolnina iznosi za šolsko leto 1000 Din, vzdrževalnina pa 6.500 Din. Obiskovalci zavoda

iz dravske banovine so šolnine oproščeni. Interesenti, ki želijo obiskovati zavod v prihodnjem šolskem letu, naj vložijo najkasneje do 1. decembra 1930. lastnoročno spisane prošnje za sprejem pri ravnateljstvu banovinske mlekarske šole v Škofji Loki. Za prosilce iz dravske banovine je 5 brezplačnih mest in 5 mest za polovično plačevanje vzdrževalnine. Prosilci iz drugih banovin nimajo pravice do teh olajšav, marveč se vzdržujejo na zavodu ali sami, ali pa so štipendisti oblasti, odnosno katerih drugih korporacij. Vsa podrobnejša pojasnila daje prosilcem uprava banovinske mlekarske šole v Škofji Loki.

Rakičan pri Murski Soboti. Uprava banovinske kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti priredi enomesečni pletarski tečaj za kmetovalce srezu Murska Sobota in Dolnja Lendava. Tečaj prične 10. novembra t. l. točno ob 8. uri. Tečaj bo trajal najmanj mesec dni, po potrebi bo uprava tečaj podaljšala. Število tečajnikov je omejeno. Sprejeto bo 20 tečajnikov. Tečajniki se morajo vzdrževati ob lastnih stroških. Marljive tečajnike bo uprava primerno nagradila. Zanimanci, toda le oni, ki nameravajo tečaj stalno obiskovati, naj se prijavijo pisмено ali ustno najkasneje do 1. novembra t. l. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Sprejeti bodo obveščeni pisмено. Istočasno bo uprava priredila vsak drugi večer tekom enega meseca dveurni večerni tečaj za one zanimance v neposredni bližini šole, ki so podnevi zaposleni. Tudi ti zanimanci naj se javijo do 1. novembra ustno v pisarni kmetijske šole.

Uprava banovinske kmetijske šole Rakičan, p. Murska Sobota.

Iz delovanja podružnic.

Iz Boštanj ob Savi. V nedeljo, 5. oktobra 1930. je priredila kmetijska podružnica v Boštanju strokovno predavanje. Prireditve se je vršila v šoli po prvi sv. maši. Navzočih je bilo 53 kmetovalcev, ki so pazljivo sledili izvajanjem predavatelja strok. tajnika g. Kafola o izboljšanju kmetijskih razmer v tem okraju. Poudarjala se je važnost o pravilnem odstavljanju telet in vzgoji mlade živine. Podalo se je dalje nasvete o uporabi umetnih gnojil v jeseni in o pridobivanju domačih gnojil. Po daljši debati o različnih gospodarskih vprašanjih je bilo predavanje zaključeno ob polu desetih.

V Banja Loki pri Kočevju se je 19. oktobra t. l. ustanovila kmetijska podružnica. Zborovanje, ki ga je otvoril g. župan v vznešenih besedah, se je vršilo ob polu enajstih dopoldne v prostorih tamošnje šole, kjer se je zbralo izredno veliko posestnikov, posestnic in mlajših ljudi. Predaval je strok. tajnik g. Kafol o izboljšanju kmetijskih razmer v ondotnem okraju. Poudarjala se je predvsem važnost izboljšanja gnojilnih jam, gnojišč in hlevov, sploh živinoreje. Temu je sledila daljša debata o napeljavi vodovoda, o priskrbi plemenskih bikov, ovnov in petelinov. Po zborovanju je pristopilo k podružnici 24 članov; odbor se bo konstituiral pozneje.

Dol pri Hrastniku. Kmetijska podružnica v Doli pri Hrastniku je sklicala zborovanje za nedeljo, dne 12. oktobra, in sicer po prvi sv. maši v Društvenem domu. Udeležba je bila izredno dobra, zbralo se je namreč nad 80 kmetovalcev-članov. Načelnik g. Bantan je podal kratko pojasnilo, zakaj se je sklicalo zborovanje, nakar je g. strok. tajnik Kafol predaval o živinoreji, posebno o odstavljanju telet in o negi mlade živine do prvega leta. Po predavanju so se postavili predlogi za izpremembo odbora, ki so bili soglasno sprejeti. Po zborovanju se je vršil ogled izredno uspelega poskusa z umetnimi gnojili na pesi pri g. Drakslerju, posestniku v Črdencu.

Zborovanja kmet. podružnic.

Besnica pri Kranju, v nedeljo, 16. novembra 1930. ob treh popoldne v župnišču. — Gorenja vas pri Škofiji Loki, v nedeljo, 23. novembra 1930. po prvi sv. maši v Društvenem domu na Trati (predava strok. tajnik Kafol). — Gor. Logatec, v nedeljo, 30. novembra 1930. ob treh popoldne v osnovni šoli (predava ravnatelj inž. Lah). — Maribor in okoliš, v nedeljo, 30. novembra 1930. ob devetih popoldne v dvorani Vinarske in sadjarske šole (predava ravnatelj Priol). — Mengeš, v nedeljo, 16. novembra 1930. ob treh popoldne pri g. F. Kralju, 73. — Podčetrtek, v nedeljo, 16. novembra 1930. ob dveh popoldne v šoli. — Rateče-Planica, v nedeljo, 16. novembra 1930. v pisarni Mlekarske zadruga (predava ravnatelj inž. Lah). — Žalec, v nedeljo, 16. novembra 1930. ob treh popoldne v gostilni g. Rud. Lorberja v Žalcu.

Dopisi.

Trgatev na Dolenjskem! Letošnja sv. Terezija je s trgovijo dočkala le malo vinogradnikov. Le kakih 10 boljših vinogradnikov se je tega termina držalo in mošti so izkazovali n. pr. v Grčevju, vinograd graščine „Hmeljnik“, 18% sladkorja. Torej premalo za ta pozni čas. To pa ni nič čudnega, ker je bilo vreme zelo deževno in solnca prav malo. Zato pa je bila kislina znatno nizka. Pri trgoviji v banovinskem vinogradu v Vinjem vrhu so se dobili naslednji rezultati, ki pa niso posebno ugodni, to pa zaradi tega, ker je toča 15. avgusta t. l. za 40% pridelek zmanjšala, ostalo grozdje pa poškodovano, da ni moglo dobro dozoreti. Tako so kazale pri trgoviji 15. oktobra naslednje vrste trt sladkorja v odstotkih in kisline v tisočinkah:

Vrsta trte: traminec 18,5 odstotkov slakorjev — 10 tisočink kisline, belordec veltlinec 14 — 10, plavec 15 — 11, laški rizling 14 — 9, plavdina 16 — 7, žametna črnina 16,5 — 8, modra frankinja 16 — 9, zeleni veltlinec 15 — 9, Neuburger 13 — 10, rdeča kraljevina 14 — 10, rdeča žlahtnina 17 — 8, bela žlahtnina 17 — 8.

Merjenje je izvršil g. Fr. Filipič.

Fr. Malásek, Novo mesto.

Vestnik odseka za rejo kunccev.

II. Zborovanje kuncerejcev. Glasom sklepa 8. odbore seje z dne 12. X. 1930. se vrši v nedeljo, 9. novembra 1930. ob devetih popoldne v prostorih Kmetijske družbe II. zborovanje kuncerejcev s sledečim sporedom: 1. Pozdravni govor predsednika. 2. Predavanje. 3. Poročilo o društvenem delu. 4. Splošni razgovor in nasveti. — Vabljeni vsi, tudi nečlani.

Plačanje članarine. Na podlagi odborovega sklepa določa člani, ki dolgujejo na članarini za l. 1930., opomine s položnicami, čim poravnajo Din 10, prejmejo takoj članske izkaznice.

Rejne pole. Članstvu so poslani tudi rejne pole za l. 1930 do 1931. Vsak član naj prijavi samo živali, katere drži za pleme. V opombi naj navede, kar ima naprodaj z natančnimi podatki o starosti, spblu in pasmi. Tudi približno število kož, ki bodo naprodaj, naj jih članstvo vpiše v opombi.

Čistokrvni reksi. Odsek je prejel iz inozemstva 4 pare čistokrvnih reksov, in sicer: modri reks, havanareks, činčilareks in beli reks z modrimi očmi. Na pomlad bo odsek oddajal mladice teh živali samo članstvu po določenih cenah. Odbor vabi članstvo, da se že sedaj prijavljajo interese, ker se bo mladice oddajalo po dnevnih prijavi.

Inkret, tajnik.

Za uredništvo odgovoren: Inž. Rado Lah. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnikar nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Tržni pregled.

Goveja živina: Cene stalno čvrste, izvažajo se v Italijo in Egipt. Cene teletom v porastu.

Prasiči: Izvoz dovoljen, cene v inozemstvu drže. V septembru se je izvozilo nad 100 vagonov v Francijo. Avstrija in Italija kupujeta pršutarje. Znakov za padanje cen ni.

Konji: Na zadnjih sejmovih cene poskočile.

Žito: Tendence slaba, kupčije malo. Kupuje se le najboljše blago po zelo nizkih cenah. Na postajah v Bački se plača 142.50 do 155 Din za 100 kg. Kruza nazaduje in stane sušena 90—92 Din sremke postaje.

Vino: V Sloveniji kupujejo le gostilničarji manjše količine. V Vrhu je trgovina z novim rdečim vinom zelo živahna. za belo se ne vpraša. Kupujejo Francozi in Avstrijci. Francoska se zanima posebno za črno dalmatinsko. Trgatev v Franciji in Španiji je bila zelo slaba in bodo letos Francozi pokupili ves naš pridelek, posebno dalmatinski, ki je namenjen za izvoz. Vsled tega bodo cene držale.

Les: Za trame kupčija slaba, drva se prodajo po nizki ceni. Izvoz lesa stalno nazaduje.

Jajca: Za svežo robo cene v porastu.

Hmelj: Povpraševanje po štajerskem hmelju precejšnje. Kdor ima še blago, ga drži, ker pričakujejo boljših cen. Za štajerski hmelj se plača 10—15 Din.

Med: Izvoz zastaja zaradi ameriške in ruske konkurence. Izvažali smo v Nemčijo, Češkoslovaško, Avstrijo in Švico. Američani in Rusi ponujajo med v pločevinastih posodah v Hamburgu po 10—12 Din za 1 kg.

Fižol: Izvoz preko Soluna kakih 60 vagonov. Zaloge so še precejšnje, blago v južnih krajih ni lepo. Plača se 280—320 dinarjev.

Tržne cene.

Tržne cene so označene tako, kakor veljajo na trgu ali na sejmih v Ljubljani in Mariboru pri nadrobni prodaji in so posnete po tržnih poročilih teh mest. Cene na deželi in pri kupčiji na debelo so nižje.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	910 do 120	170 do 200	—
	rž	1 ..	190 do 200	140 do 160	—
	ječmen	1 ..	180 do 190	130 do 150	—
	oves	1 ..	190 do 205	180 do 200	—
	proso	1 ..	190 do 210	180 do 200	—
	koruza (nova, sušena)	1 ..	160 do 185	150 do 180	—
	ajda	1 ..	190 do 210	150 do 170	—
	fižol, ribničar	1 ..	380 do —	300 do —	—
	fižol, prepelčar	1 ..	380 do —	— do —	—
	krompir	1 ..	75 do 100	50 do 75	—
Seno in slama	sladko seno	1 ..	75 do 100	70 do 85	—
	kislo seno	1 ..	60 do 75	— do —	—
	slama	1 ..	60 do 70	45 do 55	—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg	1 ..	9.50 do 10	9 do 9.50	—
	II. " " " " " "	1 ..	8 do 9	7 do 7.75	—
	III. " " " " " "	1 ..	7.50 do 8	6 do 7.25	—
	Krave, debele " " " " " "	1 ..	5 do 7	4.25 do 5	—
	Krave, klobasari " " " " " "	1 ..	3 do 4	— do —	—
Prasiči	Teleta žive teže 1 kg	1 ..	11 do 13	10 do 13	—
	(Prigon v Lj 118. v Mar 532 glav.)				
Prasiči	6-8 tednov stari kom.	1 ..	100 do 200	100 do 200	—
	3-4 mesece stari " "	1 ..	250 do 400	250 do 300	—
	5-7 mesecev stari " "	1 ..	— do —	420 do 450	—
	debel žive teže 1 kg	1 ..	— do —	10 do 13	—
	debel mrtve " " " "	1 ..	— do —	15 do 17	—
Prasiči	(Prigon v Lj 281. v Mar 299 glav.)				
Perutnina	piščanec kom.	1 ..	15 do 30	12.50 do 20	—
	kokoš " "	1 ..	30 do 40	30 do 45	—
	mleko 1 lit.	1 ..	2.50 do 3	2 do 3	—
	smetana 1 ..	1 ..	— do —	12 do 14	—
	čalno maslo 1 kg	1 ..	40 do 45	40 do 48	—
Mleko, maslo, sir, jajca	surovo maslo 1 ..	1 ..	35 do 40	32 do 38	—
	bohinski sir 1 ..	1 ..	24 do 28	— do —	—
	sirček 1 ..	1 ..	8 do 10	7 do 8	—
	jajce kom.	1 ..	1.50 do 1.75	0.90 do 1.25	—
	trda drva 1 m ³	1 ..	160 do —	130 do 145	—
Mleko, maslo, sir, jajca	mehka drva 1 ..	1 ..	80 do —	80 do 110	—

Za jesensko in zimsko škropljenje sadnega drevja proti raznim škodljivcem je priznано najuspešnejše sredstvo

ARBORIN

Izdeluje ga tvrdka

„CHEMOTECNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

(na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne)

LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE, LAKE, KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi, najugodnejše kupite pri domačem podjetju

MEDIĆ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV IN BARV

družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIĆ.

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvođah in Domžalah.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40 % KALIJEVO SOL

ker samo na ta način se poleg fosfornih in dušičnih gnojil dosežejo največji pridelki prvovrstne kvalitete. in je rentabilnost umetnih gnojil sigurna — Gnojite sedaj v jeseni **na orali**!

Za žita	50—80 kg	} 40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje.
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkarsova 27.

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta šte. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 180 MILIJONOV DIN.

ŽIVINOREJCI!

Ako želite, da obdržite Vašo živino v popolnem redu in zdravju, da Vam mlada živina hitro in bolje raste, da se živina namenjena za zakol hitro redi, je potrebno, da dodaste hrani, ki je namenjena Vaši živini

PEKK-D vitaminov,

ker to že delajo živinorejci v naprednih državah. Z malimi izdatki koristite sami sebi, če v pripravljeno hrano za živino dodaste malo količino „PEKK-a“. — Zahtevajte ponudbe in cene od:

„BILJANA“ A. D., BEOGRAD. - Poštanski fah 423.

„PEKK“ ima v zalogi tudi Kmetijska družba v Ljubljani.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 milijonov še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14,500.000.—

Podružnici:

MARIBOR
Aleksandrova o. št. 11

Šoštanj
(v lastni hiši)

Podgane.

Po

uradni statisti-

ki požre 50 podgan ali 500 miši toliko kot 3 močni delovni konji, razen tega pa zanešo podgane in miši še bolezenske kali v Vaše stanovanje. „Podganja smrt“, uničevalec mas, pokonča v 3 urah vse podgane in miši z zalego vred, pri tem pa ni škodljiv ljudem in domačim živalim. „Našel sem 78 mrtvih podgan, pošljite 15 doz za 3 sosedo“, piše g. graščak. 100% zajamčena, sicer se povrne denar. Cena Din 12—, 3 doze 24— Din.

Dr. Nic. Kemény, Košice,
poštni predal 12/P 19. — Češkoslovaška.

Ljubitelji sadnih dreves!

Velike zaloge vsakovrstnih sadnih dreves in cep-
ljenih trt od najugodnejših in najkasnejših vrst, na-
dolge sadne podlage, lepotočno grmičevje in deko-
rativne rože. Cenik in popis pošila brezplačno:
Prva podravska vinogradiška i vočarska škola z.
p. Ludbreg, Franjo Milnarič, na podružnico upra-
ve Zagreb, Savska cesta 113. B. 247

„Ekonom“

samec, 39 let star, absolvent vinarske šole, z več-
letno prakso na veleposestvih in dobrimi spricavali
išče stalno nameščenje. Cenjene ponudbe na upra-
vo „Kmetovalca“ pod št. 239 (Ekonom.) 239

20 plemenskih mrjaščkov

nemške požlahtnene pasme, od 12—15 tednov stare
in dve srni-samci in enega samca, dve leta sta-
rega ter dva letošnja mladiča, ima po ugodni ceni
na prodaj: Uprava graščine Selo, pošta št. Vid
pri Stični. 235

Pomladitev v 24. urah.

je dosegla glasom
zahvale gospa dr.
A. v Pragi: „Od
Vas dobavljenih
10 lončkov kreme

„Eros“ sem morala prepustiti svojim
znancem. Moj obraz je dobra reklama
za Vašo kremo, zakaj vkljub temu, da
štejem že 49 let, sem lična in mladostna.
Krema „Eros“ odpravi hitro in sigurno
zakožene črve, mozoljčke, gube, črne
pege, nosno rdečico, rumene in rjave lise
in pege. Garancija: Denar se vrne, če ni
uspeha. — Cena Din 12—, 3 lončki
Din 25—, 6 lončkov Din 40—.

Dr. Nic. Kemény, Košice C,
poštni predal 12/E 19. — Češkoslovaška.

Prava pot ki vodi do ozdravljenja živcev!

Bolni, izčrpani živci zagrenjujejo življenje
povzročajo mnoge bolezni, kakor bodljaje, tr-
ganja, omotico, tesnoba, šumenje v ušesih,
motenje v prebavi, pomanjkanje spanja, neve-
selje do dela in druge slabe pojave.

Moja ravnokar izišla poučna razprava Vam
pokaže pravo pot, kako se boste

osvobodili vseh takih bolezni.

V tej brošuri so opisani vzroki, postanek in
zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izku-
šnjah. — To veselo sporočilo zdravlja pošljem
vsakomur

popolnoma zastoj.

„Tisoči zahvalnic potrjujejo edini obstoječ
uspeh neumornega vestnega raziskovalnega dela
za dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada
velikemu številu živčno bolnih in kdor boleha
na teh mnogoštevilnih pojavih, naj si takoj na
bavi mojo knjižico utehe!

Prepričajte se sami, da Vam nič ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsa-
komur, ki mi piše, popolnoma **brezplačno** in franko ono poučno razpravo. Zadošča dopisnica na:

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 356.

Malala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20., vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.
Vsakega 10, in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu tvrdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 234

250 Din na dan

poslužite v Vašem okraju. Pišite na: Tovarno „Person“, Ljubljana, Poštni predal 307. Znamko za odgovor. 224

Pavi!

4 letošnje mlade pave samce, ima na prodaj Josip Kladnik, Vranksko. 240

Mlinar

pošten in trezen, za nov zgrajen turbinski mlin na dva kamna v Šmarjeških Toplicah, se sprejme takoj. Lahko dobi tudi njive in hleve v našem. Pojasnila daje: Berta Gregorič, Novomesto. 255

Stoječi gepeli

ima na prodaj: Janez Kalan, Zgor. Besnica 9, pošta: Kranj. 254

Sto zlatih preizkušenih naukov,

ki Vam olajšajo težko gospodinjstvo. Vam pošljemo za 4 dinarje. Knjižico, ki ima 32 strani, bodo s pridom čitale vse varčne kmetijske gospodinjke. Pišite na: Ljudska tiskarna, Maribor 20. 253

Dva plemenska mrjasca

bela, z dolgimi ušesi, po 14 tednov stara, ima na prodaj: Lončar Franc, Horjul 2. 252

Kokoši.

Radi sorodnega plemena prodam enega in 1 in pol leta starega čistokrvnega, zlatorumenega, premovanega Orpington petelina ter dve kokoši iste starosti. Ponudbe na načelstvo Kmetijske družnice v Sodražici. 264

DA SKI BIKI

in nadležni lasje pod pazduho, na rokavi in nogah se s Cito-lečo hitro odpravijo. Zlasti po obrazu in na nogah, ki so pokrite samo z nežno tenko svileno nogavico, se ti nadležni lasje neprijetno opazajo ter so Vas morda že večkrat spravili v zadrego. „Cito“ odstrani vsako nezaželeno rast las v malo sekundah z jamčeno brez bolečin in nevarnosti, temeljito in za vedno. Gospa T. piše: „Srečna sem, odkar mi je „Cito“, sovražnik las, uničil koreninice nezaželene rasti las“. „Cito“ uporabljajo lahko tudi gospodje. Brijte brez mila, brez noža, brez aparata. Cena D 12, 3 stekl. D 25.

Dr. Nic. Kemény, Košice D, pošl. pred. 12 M 19. Češkosl.

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v hlevu živino, imajte vselej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera Vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se pri Kmetijski družbi ali pa pri založniku J. M. VICIČ, Ljubljana, Ahacijeva cesta št. 10, II. nadst. 209

Lepo istrsko brinje

se dobi pri tvrdki A. Šarabon v Ljubljani. 238

Brinje za žganjekuho

nudi najcenejše tvrdka I. Knez, Ljubljana, Gospodarska c. 3. 225

Gorenjsko sukno

V izdelovanje sukna sprejemam ovčjo volno, kupim tudi volno! Josip Triplai, tovarna sukna, Moste, p. Žirovnica (Gorenjsko). 243

Železno sadno prešo (do 100 litrov) in slamoreznic

v zelo dobrem stanju ima na prodaj: Ignacij Marjerič, Hum na Sutli (vila Rogatec). 260

Cepljene trte:

Nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., p.: Juršinci pri Ptaju, žel. postaja Moškanjci, skladišče v Hlaponcih. — Zatevajte brezplačni cenik na kratek naslov: „Trsničarska zadruga p.: Juršinci“. 258

Lahko in stalno domače delo.

Velika zadruga za pospeševanje pletarske obrti išče marljive moške in ženske. — brez obzira na njihovo dosedanje zanimanje, tok življenja in bivališče, — kateri bi bili voljni, da se v svojem stanovanju bavijo s pletenjem nogavic kot hišna obrt. Mali stroji za pletenje in material za pletenje stavlja zadruga na razpolago. Izobrazba traja 3—4 dni in se vrši brezplačno. Zaslutek za izgotovljeno blago izplača zadruga vedno v gotovini. Vsakemu kdor se laži, pošlje natančnejša navodila: Uprava strokovnega glasila „Pletivo i Tkiwo“, Oslje, ako pošljete znamko za odgovor. 257

Gepelj,

malo rabljen, na 36 obratov, se radi nabave električnega motorja proda. Naslov: Peter Jošt, Strahin 12, p. Naklo pri Kranju. 256

la, dvoletne na zeleno cepljene trte

najboljših vinskih in namiznih vrst iz lastnih od ministrstva dovoljenih trtic, priporoča s najsolidnejšo postrežbo: Janez Šarič, dipl. vinogradniški in sadlarski strokovnjak, Petrovaradin (Srem). Ilustrovani cenik brezplačno. 261

1 vagon lepega zdravega krompirja

oddaja grajščina Križ, pošta: Kamnik. 262

Pri revmi v glavi, ledjih in plečih,

živčnih boleznih, bolečinah v boku, trganju v križu, se z velikim pridom vporablja naravna „Franz-Josef“ grenčica za dnevno čiščenje prebavnega kanala. Vseučilške klinike dokazujejo, da je „Franz-Josef“-voda posebno v srednji in starejši življenski dobi izborna čistilo za želodec in čreva. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 34

Nobene pleše več!

Polni lasje, bujni brki! Mnogo tisoč dam in gospodov vsake starosti mora zahvaliti za svojo bujno rast las zdravniško priporočani fluid „Pilo“ za ojačenje las. „Pilo“ odpravi prhljaj in zabranjuje izpadanje las in predčasno osivetje, prepreči, da se ne lomijo in ne cepijo, poživlja in osvežuje lasišče ter povzroči naglo, obilno in bujno rast las, tako da že kmalu dosežejo dvojno dolžino. „Moja frizura je že po štirikratni rabi Vašega fluida „Pilo“ za ojačenje las postala trikrat tako bujna“ piše gospa T. I. Cena 16 Din, 3 steklenice 34 Din, 6 steklenic 55 Din.

Dr. Nic. Kemény, Košice A,

poštni predal 12/N 19. — Češkoslavaška.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejne na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnik na sl. d. d.
v Ljubljani.

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90.000.000.—.